

HERMAN LANGEVELD

DE ZWARTE SCHAPEN VAN DE FAMILIE

HET FASCISTISCHE ECHTPAAR
PIERSON-FRANSSEN TUSSEN
MUSSOLINI, MUSSERT EN COLIJN

De zwarte schapen van de familie

De zwarte schapen van de familie

*Het fascistische echtpaar Pierson-Franssen
tussen Mussolini, Mussert en Colijn*

HERMAN LANGEVELD

Hilversum
Verloren
2023

Afbeeldingen op het omslag, voorzijde: Jan Lodewijk en Lucie Pierson, zie hierna p. 98-99; achterzijde: De Savoia Marchetti S. 55, zie hierna p. 116.

© 2023 Herman Langeveld
Uitgeverij Verloren bv
Torenlaan 25
1211 JA Hilversum
www.verloren.nl

ISBN 9789464550863

Omslagontwerp en opmaak: Rombus, Hilversum

No part of this book may be reproduced in any form without written permission from the publisher.

Er is getracht alle rechthebbenden te achterhalen. Mocht u desondanks afbeeldingen tegenkomen, waarvan u rechthebbende bent en u heeft geen toestemming gegeven voor de publicatie, neemt u dan contact op met de uitgeverij.

Inhoudsopgave

Inleiding	7
Proloog: het huwelijk	11
1 Een korte en een langere aanloop	14
Jan Lodewijk Pierson jr.	14
Lucie Marie Franssen	17
Samen op weg	23
2 Antisemitisme, Nederlands en Italiaans fascisme	28
Antisemitisme en racisme	28
Het vroege Nederlandse fascisme	32
Margherita Sarfatti	34
Benito Mussolini	36
3 H.P. Blok, het Verbond van Nationalisten en het Nieuw Verbond van Nationalisten	40
H.P. Blok, een fascistische eenling	40
Lucie Piersons fascistische en antisemitische levensovertuiging	46
Zwitserland, Noord-Afrika en Rome, december 1929-maart 1930	48
Het Verbond van Nationalisten (VVN)	50
De ‘Bezem’-groep van Sinclair en Labouchere	54
Het Nieuw Verbond van Nationalisten (NVVN)	57
4 Tussen Anton Mussert en Jan Baars	62
De Contactclub en Anton Mussert, 1932	62
‘De Bezem’, Jan Baars en de Algemeene Nederlandsche Fascisten Bond, 1932	67
Radio Roma-Napoli, jaarwisseling 1932-1933	70
Hoogleraar Japanse Taal- en Letterkunde, 1930-1933	72
5 Een beslissend jaar: 1933	80
De mouterij op ‘De Zeven Provinciën’	80

Hendrikus Colijn	81
De Kamerverkiezingen van april 1933: stem Colijn!	84
Het Verbond voor Nationaal Herstel, de Nationale Unie en de verkiezingen van 1933	86
Een nieuwe poging tot fascistische eenheid, samen met Gerretson George en Margot Kettmann	88
	91
6 Dichtbij de NSB, maar er (net) geen lid van, 1934-1940	96
De Amsterdamsche Keurkamer	96
De Piersons en de NSB	102
Nazi-Duitsland	108
Italo Balbo	114
Colijn en de Piersons	123
7 Oorlog, bezetting en naoorlogse perikelen	127
Een klein voorspel	127
De Meidagen van '40	129
De bezettingsperiode	133
Naoorlogse perikelen	141
Terugblik	146
Afkortingen	151
Bronnen en literatuur	152
Register	156
Bijlage: schematisch overzicht fascistische partijen	159

Inleiding

Het is allemaal de schuld van Colijn. Toen ik meer dan twintig jaar geleden onderzoek deed voor *Schipper naast God*, het tweede deel van mijn Colijn-biografie, stuitte ik in het Colijn-archief op correspondentie uit de jaren 1930 tussen de antirevolutionaire staatsman en het echtpaar Jan Lodewijk Pierson jr. en Lucie Marie Pierson-Franssen. Het echtpaar bleek een persoonlijke relatie te onderhouden met Benito Mussolini, bij het begin van de briefwisseling al zo'n tien jaar de leider van het fascistische Italië. De Piersons probeerden Colijn te overtuigen van de zegeningen van het fascisme, ook voor Nederland. Colijn ging zeker niet volledig met het echtpaar mee, maar bleef wel de gehele jaren dertig met hen in vriendschappelijke correspondentie staan.¹

Na het verschijnen in 2004 van *Schipper naast God* nam ik me voor me verder in dit echtpaar te verdiepen. Cees Fasseur, aan wie ik mijn voornemen kenbaar maakte, wees mij op zijn Leidse collega dr. R.B.C. Huygens, hoogleraar Middeleeuws Latijn, die meer van Lucie Pierson zou weten. In een gesprek met Huygens bleek mij dat hij executeur-testamentair was geweest van de Nederlandse fascist-van-het-eerste-uur dr. K.H.E. de Jong, privatdocent in de Romeinse wijsbegeerte aan de Universiteit Leiden. In diens nalatenschap had Huygens een groot aantal brieven van Lucie Pierson aan De Jong aangetroffen, die een vulgair-antisemitische inhoud hadden. In 1961 had Huygens deze brieven toegestuurd aan Jan Lodewijk Pierson – Lucie Pierson was in 1959 overleden. Pierson bedankte Huygens en schreef dat hij de brieven had verbrand.²

Bij Lucie Pierson ging het dus blijkbaar om een uitgesproken antisemiet, terwijl belangrijke brieven van haar waren verbrand. Al met al geen aantrekkelijk uitgangspunt om me diepgaand met de Piersons bezig te gaan houden. Ik besloot mijn voornemen te laten varen en me in mijn onderzoek op andere personen te richten. Dit resulteerde in 2014

1 Langeveld, *Schipper naast God*, 25-26.

2 Mondelinge mededeling van prof. Huygens aan de auteur, Leiden, 27 augustus 2004.

in *De man die in de put sprong*, de biografie van Willem Schermerhorn, en in 2018 in *Whisky, wapens en weelde. Daniël Wolf, ondernemer in crisis- en oorlogstijd*, dat ik samen met de Utrechtse historicus Bram Bouwens schreef.

Tijdens het eerste Covid-19-jaar las ik, Hilversummer van geboorte, *Een stad op drift. Hilversum tijdens de Duitse bezetting* van de hand van Geraldien von Freitag Drabbe Künzel. Daarin stuitte ik op jonkheer Ernst von Bönninghausen, vanaf 1 oktober 1940 de NSB-burgemeester van Hilversum.³ En ineens was daar de herinnering aan een brief van Lucie Pierson aan Colijn uit begin februari 1940. Zij schreef onder meer: ‘We hebben nu eenige maanden geleden met Douairière von Bönninghausen kennis gemaakt door wederzijdsche (*niet*-NSB) vrienden. Leerden ook, wat zij noemt “mijn dierbare knapen” kennen.’⁴ Bij die knapen ging het om haar zonen Ernst en Egon, beiden prominente NSB’ers: Ernst von Bönninghausen was sinds 1937 lid van de Eerste Kamer voor die partij, en Egon zou in 1943 als Waffen-SS’er aan het Oostfront sterven.

Lucie Pierson onderhield dus persoonlijke betrekkingen met vooraanstaande NSB’ers. Gold dit ook voor haar man? En hoe waren de Piersons dan in de jaren dertig in de sfeer van de NSB van Anton Mussert terecht gekomen? Ik besloot toch maar eens te kijken naar de mogelijkheid om meer over hen te weten te komen. Aan huis gekluisterd begon ik met een onderzoek in de gedigitaliseerde kranten van het Delpher-programma van de Koninklijke Bibliotheek, wat vooral voor Lucie Franssen verrassend veel resultaat opleverde. Toen de archiefhoudende instanties na de lockdowns hun deuren weer openden, kon ik dit aanvullen met archiefonderzoek. Er bleek veel meer bewaard dan ik had gedacht: het verloren gaan van Lucie Piersons brieven aan K.H.E. de Jong leverde geen onoverkomelijke bezwaren op.

Maar dan was er nog haar uitgesproken antisemitisme: was het raadzaam die potentiële beerput open te leggen? Ik realiserende mij dat er een boekenkast vol over Hitler is geschreven, en dat diens zwaar antisemitische *Mein Kampf* in 2018 opnieuw, met het oog op wetenschappelijk gebruik, in Nederlandse vertaling is uitgegeven.⁵ En dus besloot ik

3 Von Freitag Drabbe Künzel, *Een stad op drift*, 86. De hoofdtitel van dit uitstekende boek is niet goed gekozen, want Hilversum is nooit een stad geweest, en (dus) altijd een dorp gebleven. Als iemand zich in mijn jeugd naar de winkelstraten in het centrum van Hilversum begaf, zei hij of zij: ‘Ik ga naar het dorp’.

4 HDC 54.01, inv.nr. 348. L.M. Pierson-Franssen aan H. Colijn, ongedateerd (te dateren: ca. 1 februari 1940).

5 Hitler, *Mijn strijd*.

mij door deze vraag niet te laten weerhouden. Al ben ik inderdaad stuitende voorbeelden van Lucie Piersons antisemitisme, in mindere mate ook van Jan Lodewijk Piersons Jodenhaat, tegengekomen.

Lucie Franssen, vanaf 1923 Lucie Pierson-Franssen, heeft als journaliste en literator een grote hoeveelheid geschriften het licht doen zien, de meeste onder haar schrijversnaam Ellen Forest. Jan Lodewijk Pierson jr., gepromoveerd in de Japanse Taal- en Letterkunde, heeft een imposant corpus van vertaalde en geannoteerde achtste-eeuwse Japanse poëzie nagelaten. Als dit boek een dubbelbiografie van het echtpaar zou moeten worden, dan zou ik systematisch en diepgaand moeten ingaan op Jan Lodewijks betekenis voor de Japanologie, en op Lucies bijdrage aan de Nederlandse letterkunde en journalistiek. Maar dit gebeurt niet, want ik onderzoek slechts de plaats binnen en de betekenis voor het Nederlandse fascisme van het echtpaar, al zal met name over Lucie Franssens rol in de Nederlandse publicistiek het nodige gezegd worden.

Zoveel als door het echtpaar is geschreven, zo weinig is er over hen gepubliceerd. Er zijn slechts enkele artikelen. De Leidse Japanoloog Ivo Smits publiceerde in 2014 een artikel waarin hij uitgebreid ingaat op Lucie Piersons betekenis als vertaalster (uit het Engels) van een elfde-eeuwse Japanse tekst die tot de wereldliteratuur wordt gerekend. Hierin staat Smits ook stil bij de fascistische sympathieën van het echtpaar.⁶ En in 2018 verscheen van zijn hand een artikel over het literaire en journalistieke werk van Lucie Franssen dat voortvloeide uit haar verblijf in 1921 (samen met Jan Lodewijk) in Japan.⁷ Al eerder zag een artikel van Sander Bink het licht over het literaire jeugdwerk van Jan Lodewijk Pierson, gepubliceerd onder het pseudoniem J.L. Gregory, de voorletters en voornaam van zijn overgrootvader J.L.G. Pierson. Ook hierin wordt enige aandacht besteed aan de fascistische levensovertuiging van Jan Lodewijk en Lucie Pierson.⁸

Korte biografische schetsen van de beide echtelieden verschenen in 1938 in het grote naslagwerk *Persoonlijkheden in het Koninkrijk der Nederlanden in woord en beeld*. De twee beknopte levensbeschrijvingen bevatten, zoals we zullen zien, dezelfde mystificatie; die van Lucie Pierson bovendien nog een tweede versluiering.⁹ In het korte portret

6 Smits, 'Nederlandse hervertalingen', 3-11.

7 Smits, 'Ellen Forest in Japan', 4-11.

8 Bink, 'De kleine garnaal', 66-75. Opvallend is dat de Piersons in het geheel niet worden genoemd in het overigens zeer grondige artikel van De Valk en Nelissen: 'Het Mussolini-Regime en de Nederlandse fascistten', 207-249.

9 *Persoonlijkheden in het Koninkrijk der Nederlanden*, 1152-1153.

van Jan Lodewijk Pierson dat Willem Huberts in zijn overigens waardevolle boek over het Nederlandse fascisme schetst, worden enkele door zijn vader, J.L. Pierson (sr.), geschreven boeken aan hem toegeschreven. Ook heb ik geen sporen van Jan Lodewijks activiteiten voor de NSB in 1932 en 1933 in Laren en Hilversum, door Huberts verondersteld, aangetroffen.¹⁰

Ten slotte nog iets over de titel. Daarvoor heb ik mij laten inspireren door Sander Bink, die in zijn artikel over Jan Lodewijk Pierson als ‘decadent’ literator hem typeert als ‘het zwarte schaap van deze deftige familie.’

Ik begon deze Inleiding met te zeggen dat het allemaal de schuld van Colijn is. Dat was natuurlijk een kleine boutade. Ik bedoelde daarmee dat, als Colijn in 1932 de eerste brief van Lucie Pierson, waarin zij hem trachtte te overtuigen van de weldaden van het fascisme, voor kennisgeving had aangenomen, of met een kort formeel briefje had beantwoord, dit boek er dan niet zou zijn gekomen. Maar dat wil niet zeggen dat ik het werken eraan als een opgave heb beschouwd. Integendeel, ondanks de bij vlagen stuitende uitlatingen van vooral Lucie Pierson heb ik er geboeid en met animo aan gewerkt. Ik hoop dat het de lezers van dit geschrift net zo vergaat.

Driebergen-Rijsenburg, april 2023.

¹⁰ Huberts, *In de ban van een beter verleden*, 147-148. In de aan Jan Lodewijk Pierson gewijde Wikipedia-pagina treffen we dezelfde beweringen aan, https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_Lodewijk_Pierson_jr (geraadpleegd op 23 november 2022). Daarin ook de uitspraak over Jan Lodewijk Pierson ‘dat hij politiek nooit Duitsgezind was geweest’, wat, zoals nog zal blijken, onjuist is.

Proloog: het huwelijk

Op 24 januari 1923 trouwde de 29-jarige Jan Lodewijk Pierson jr. met de ruim vijftien jaar oudere Lucie Marie Franssen. De huwelijksvoltrekking vond plaats in Amsterdam; noch Lucie Maries vader (haar moeder was overleden), noch Jan Lodewijks ouders waren hierbij aanwezig. De laatsten hadden geweigerd toestemming voor het huwelijk te geven, maar omdat Jan Lodewijk ouder dan 25 was, was dit geen absolute vereiste. Uit de huwelijksakte bleek verder dat Lucie Marie eerder gehuwd was geweest met Franz Joseph Clemens Hein, van wie zij gescheiden was.¹

Het huwelijk was in feite de legalisering van een situatie die sinds de zomer van 1919 bestond, want toen was de 25-jarige Jan Lodewijk Pierson (ongehuwd) gaan samenwonen met de 41-jarige Lucie Marie Franssen, die op dat moment al twee huwelijken achter de rug had: behalve met de zojuist genoemde Franz Joseph Hein ook met Herman Eduard Audretsch. Over beiden later meer. Dat samenwonen gebeurde niet op een zolderkamertje, maar in een villa in Laren/Blaricum, die Jan Lodewijks vader voor hen had gekocht.² Jan Lodewijks moeder had echter grote problemen met de relatie van haar zoon. In zijn memoires uit 1926 tekende vader Pierson bij het jaar 1919 de aankoop van de villa op, én zijn voornemen zijn zoon en diens geliefde daar geregeld te bezoeken om haar beter te leren kennen. Zijn vrouw ging niet met hem mee; zij was niet bereid de partner van haar zoon te ontmoeten.³

Achteraf probeerde het echtpaar Pierson-Franssen de voor die tijd onfatsoenlijke start van hun relatie weg te moffelen. In het reeds ge-

1 Stadsarchief Amsterdam. Burgerlijke Stand. 1923. Folio 25, akte nr. 47. Huwelijksakte, 24 januari 1923.

2 De villa lag aan de Tafelbergweg, die de grens vormde tussen de gemeenten Laren en Blaricum. In 1923 (en dus zo goed als zeker ook in 1919) viel de villa onder Blaricum. Streekarchief Gooi- en Vechtstreek 148.1. inv.nr. 338 + 86. Foto bij de aanvraag van een paspoort door Jan Lodewijk Pierson, 29 juni 1923. Vanaf 1928 viel de villa onder de gemeente Laren.

3 *Mémoires van Jan Lodewijk Pierson*, 261.

noemde naslagwerk uit 1938 *Persoonlijkheden in het Koninkrijk der Nederlanden in Woord en Beeld*, waarvoor de geportretteerden zelf de gegevens hadden aangeleverd, viel zowel bij Jan Lodewijk als bij Lucie Marie te lezen dat zij op 24 januari 1919 met elkaar waren getrouwd. Overigens bevatte het portret van Lucie Marie nog een opvallende bijzonderheid: als haar geboortedatum had zij 11 maart 1880 opgegeven, waarmee zij twee jaar afknabbelde van het leeftijdsverschil tussen haar en haar man.⁴

Nu in 1923 de relatie tussen haar zoon en Marie Lucie gelegaliseerd was, was ook Jan Lodewijks moeder bereid diens huwelijkspartner te ontmoeten. In zijn memoires deed Jan Lodewijks vader verslag van de viering van zijn zeventigste verjaardag op 12 december 1924. Al zijn (zeven) kinderen en hun partners waren aanwezig, evenals de acht oudste kleinkinderen. Voor het eerst woonde nu ook Lucie Marie een familiefeest van de Piersons bij, ‘hetgeen mij bijzonder veel genoegen deed.’⁵

Waarom trouwden Jan Lodewijk Pierson en Lucie Franssen pas in 1923, en niet al in 1919? De meest waarschijnlijke verklaring is dat Lucie Franssen vóór 1923 nog steeds gehuwd was met Franz Joseph Hein. Hein had de Argentijnse nationaliteit; in het tweede kwartaal van 1914 was Lucie Franssen met hem getrouwd. Het echtpaar had zich in het Zwitserse Fribourg gevestigd. Maar in augustus van dat jaar werd Hein daar gearresteerd, verdacht van spionage voor de Centrale Mogendheden. Het is aannemelijk dat hij vervolgens uit Zwitserland is uitgewezen, mogelijk zelfs naar Argentinië. Dat kan lange tijd een beletsel voor Lucie Franssen zijn geweest om haar huwelijk met hem formeel te laten ontbinden. Eerst toen dat gebeurd was, kwam de weg vrij voor haar huwelijk met Jan Lodewijk Pierson.

Nadat hij tijdens de Eerste Wereldoorlog als reserveofficier van de veldartillerie gemobiliseerd was geweest, verzocht Pierson eind 1922 om ontslag uit de militaire dienst; per 4 november 1922 werd hem dit eervol verleend. Dat was zo’n tweeënhalve maand voor zijn voorgenomen huwelijk; was er een verband tussen beide zaken? Officieren dienden toestemming te vragen voor hun huwelijk, formeel aan de Koning, in de praktijk aan de minister van Oorlog. Bij het verlenen van die toestemming werd onder andere gelet ‘op de stand en de onberispelijkheid van het gedrag van de aanstaande echtgenote.’⁶ Daarover werden dus

4 *Persoonlijkheden in het Koninkrijk der Nederlanden*, 1152-1153.

5 *Mémoires van Jan Lodewijk Pierson*, 285.

6 Bergamin en Olde Kalter, *Overheidspersoneel en grondrechten*, 128. Toen de beoepsfficier Hendrikus Colijn in 1893 wilde trouwen met zijn nicht Helena Groe-

inlichtingen ingewonnen. Heeft Jan Lodewijk Pierson Lucie Franssen, die een nogal bewogen leven achter de rug had, een dergelijk onderzoek willen besparen door tijdig ontslag te vragen als reserveofficier?

nenberg, vroeg de minister van Oorlog aan de burgemeester van de Haarlemmermeer informatie 'nopens de maatschappelijke positie van Mejuffrouw H. Groenberg'. Langeveld, *Dit leven van krachtig handelen*, 46-47.

I Een korte en een langere aanloop

‘[...] hij beweert dat alles en iedereen hem irriteert en hij het liefst een langen tijd alleen zou zijn.’

Jan Lodewijk Pierson jr.

Jan Lodewijk Pierson jr. was de zoon van de bankier Jan Lodewijk Pierson en de kleinzoon van de theoloog en hoogleraar Kunstgeschiedenis Allard Pierson. Als bankier was Jan Lodewijk sr. puissant rijk geworden; aan de Amsterdamsestraatweg in Baarn had hij de villa Uytenbosch laten bouwen. Daar groeide de jonge Jan Lodewijk in grote weelde op. Als jongste zoon in het gezin van zeven kinderen werd hij ‘Boy’ genoemd. Voor intimi zou hij die naam zijn hele leven blijven dragen, ook voor Lucie Marie, wat op een bepaalde manier het leeftijdsverschil tussen hen beiden nog accentueerde.¹

Behalve als zeer welgesteld kan het gezin waarin Boy Pierson ter wereld kwam ook als conservatief-liberaal en vrijzinnig-protestants worden getypeerd. Zijn grootvader Allard Pierson had in 1865 het ambt van predikant neergelegd en gebroken met het piëtistische orthodox-protestantisme van het Réveil waarin hij was opgegroeid.² Diens zoon, Jan Lodewijk Pierson sr., bezocht in Baarn wel de diensten van de (vrijzinnige) Protestantenvbond.³ Zijn vrouw, Henriëtte Pierson-van Goudoever, kwam uit een doopsgezind milieu; zij was de dochter van de Utrechtse hoogleraar in de geneeskunde L.C. van Goudoever. De beide grootvaders van Boy Pierson waren dus hoogleraar. In zijn eigen leven blijken kerk en godsdienst geen rol te hebben gespeeld.

Terwijl grootvader Allard Pierson een zekere sympathie voor het opkomend socialisme aan de dag had gelegd,⁴ moest vader Jan Lodewijk sr. als raskapitalist daar niets van hebben. In zijn memoires uit 1926 tekende hij aan: ‘De wereld zou dan [bij een socialistische machtsover-

1 Ellen Forest (= Lucie Marie Pierson-Franssen), *Memoires*, 156. Deze memoires moeten overigens met grote voorzichtigheid gehanteerd worden; lang niet altijd kloppen jaartallen, leeftijden, enz.

2 Schram, ‘Allard Pierson’, 361-364.

3 *Mémoires van Jan Lodewijk Pierson*, 201.

4 Schram, ‘Allard Pierson’, 363.

Villa Uytenbosch, Baarn, ouderlijk huis van Boy Pierson

name] spoedig achteruitgaan en de nood weldra veel grooter worden dan onder onze kapitalistische maatschappij, zooals men trouwens in Rusland ondervonden heeft.’ En eerder in diezelfde memoires had Jan Lodewijk sr. de naam van Mussolini genoemd als corrector van bepaalde tekortkomingen van het parlementair-democratische systeem.⁵ Boy Pierson groeide op in een antisocialistisch milieu met twijfels aan de werking van de parlementaire democratie.

De rijkdom waarmee Jan Lodewijk jr. omringd was, en de lichtzinnige wijze waarop hij met deze weelde omging, kan het beste geïllustreerd worden met de volgende anekdote. In 1914 kocht Pierson sr. voor zijn zoon een viool van de achttiende-eeuwse Italiaanse vioolbouwer Giovanni Battista Guaragnini, na Antonio Stradivari zo’n beetje de beroemdste vioolbouwer ter wereld, wiens violen een grote waarde vertegenwoordigden. Vader Pierson:

Hij is haar waard en het is voor zijn geheele leven een heerlijk bezit. Hij bespeelde haar ’s avonds zoo gevoelvol, dat ik er zeer door aangedaan was. [...] Maar een jaar later was die schöne Italienerin overgegaan in het bezit van Schmuller, die hem in ruil daarvoor eenig geld en een minder soort viool gaf; jammer!⁶

⁵ *Mémoires van Jan Lodewijk Pierson*, 139 en 58.

⁶ *Ibidem*, 207-208.

Op 12 november 1928 werden Jan Lodewijk Pierson jr. (1893-1979) en Lucie Pierson-Franssen (1878-1959) ontvangen door Benito Mussolini, sinds zes jaar de dictator van het fascistische Italië. Het was het begin van een vriendschappelijke relatie die tot 1940 zou duren; tijdens hun jaarlijkse verblijf in Rome mochten de Piersons telkens bij de *Duce* langs komen. Vanaf 1929 probeerde het echtpaar een krachtige fascistische beweging van de grond te tillen. Daarin waren zij niet succesvol, onder andere doordat de verschillende fascistische groepen niet tot eenheid bereid waren. Ook probeerden Jan Lodewijk en Lucie Pierson Hendrikus Colijn, sinds 1933 opnieuw minister-president, te overtuigen van de zegeningen van het fascisme. Dit lukte evenmin, al bleef de staatsman wel de gehele jaren dertig met hen in geanimeerde correspondentie staan. Vanaf midden 1934 was duidelijk dat er in Nederland slechts één fascistische groepering was die enige kans op succes maakte, namelijk de door Anton Mussert geleide NSB. Zonder lid te worden kwamen de Piersons zeer dicht bij de NSB te staan. Na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in september 1939 kozen zij openlijk de kant van nazi-Duitsland. Dit leidde tot hun arrestatie op 10 mei 1940, maar in 1947 werden zij buiten vervolging gesteld.

Welke rol hebben zij gespeeld, welke dromen hebben zij nagejaagd? Herman Langeveld laat zien hoe zij in hun tumultueuze leven aan de verkeerde kant van de geschiedenis hebben gestaan.

